

Verbien aikamuodot

Suomessa on neljä verbien aikamuotoa: **preesens, imperfekti, perfekti ja pluskvamperfekti**. Ylivoimaisesti eniten käytetään preesenssiä ja imperfektiä. Kuinka monesta osasta (sanasta) eri aikamuodoissa olevat verbit koostuvat?

	1.	2.	3.	4.
preesens	menen			
neg. preesens	en	mene		
imperfekti	menin			
neg. imperfekti	en	mennyt		
perfekti	olen	mennyt		
neg. perfekti	en	ole	mennyt	
pluskvamperfekti	olin	mennyt		
neg. pluskvamperfekti	en	ollut	mennyt	

Huom (1)!

-nut, -nyt, -lut, tai -lyt-loppuiset sanat eli **partisiipit** eivät koskaan esiinny yksin! Niillä on aina parina joko negaatioosana (*en, et, ei... mennyt*) tai olla-verbi (*olen, olet... mennyt*). Tämä on tärkeää, koska muuten ei tiedä, tarkoittaako puhuja 'kyllä' vai 'ei' - siis onko kyseessä negatiivinen imperfekti vai positiivinen perfekti. Positiivisessa imperfektissä, joka on yleisin menneen ajan muoto, ei ole ollenkaan partisiippiä: *kävitkö (aamulla) kaupassa?, matkustin (viime kesänä) Espanjaan, rakensimme (vuonna 1999) talon, hän tuli kotiin.*

Huom (2)!

Positiivisen imperfektin tunnus on yleensä pelkkä **-i-**: *menin, ostin, kävin, annoin, opiskelin, näin, katselin*. Vain 4. verbityypissä (*haluta, herätä, osata, tarjota*) on imperfektissä **-si-**: *halusin, heräsin, osasin, tarjosin*. Joskus 1. verbityypissä on **t** muuttunut **s**:ksi: *tiesin, ymmärsin, rakensin*. On tärkeää, etteivät muodot mene sekaisin, koska **-isi-** on konditionaalien tunnus: *Kävin eilen kaupassa. Kävisin myös tänään kaupassa, mutta minulla ei ole enää rahaa.*

Jos lauseessa on kaksi verbiä, esim. *haluan mennä, aion muuttaa, voin auttaa jne.*, niin toinen verbi on yleensä **infinitiivissä** eli perusmuodossa (*mennä, muuttaa, auttaa, puhua, opiskella*).

KAKSI VERBIÄ	1.	2.	3.	4.
preesens	haluan	mennä		
neg. preesens	en	halua	mennä	
imperfekti	halusin	mennä		
neg. imperfekti	en	halunnut	mennä	
perfekti	olen	halunnut	mennä	
neg. perfekti	en	ole	halunnut	mennä
pluskvamperfekti	olin	halunnut		
neg. pluskvamperfekti	en	ollut	halunnut	mennä

Aikamuotojen käyttö

Imperfektiä käytetään yleensä aina, kun puhutaan sellaisesta menneestä tapahtumasta, jonka tekeminen ei voi jatkua, tai jos puhutaan selvästi menneestä ajasta:

***Kävimme** viime jouluna Thaimaassa. **Söimme** kinkun sijasta nuudeleita ja **lämmittelimme** saunan sijasta hiekkarannalla. **Emme kaivanneet** perunalaatikkoa, **eikä** meillä **ollut** kotikävää. Mitään tsunameita **ei tullut**, ja matka **onnistui** kaikin puolin hyvin. **En olisi voinut toivoa** parempaa lomaa.*

Poikkeus: **perfektiä** käytetään elävän ihmisen syntymäpäivästä puhuttaessa:

***Olen syntynyt** 14.3.1975. **Etkö sinä ole syntynyt** Suomessa?*

Konditionaali

Konditionaalilla on vain kaksi aikamuotoa: nykyinen ja mennyt.

KONDITIONAALI	1.	2.	3.	4.
preesens	menisin			
neg. preesens	en	menisi		
perfekti*	olisin	mennyt		
neg. perfekti*	en	olisi	mennyt	

* Mennyt aikamuoto muodostetaan kuten perfekti ja sitä käytetään aina, kun puhutaan menneisyydestä.

Konditionaali ilmaisee epätodellista, epävarmaa tai ehdollista toimintaa sekä kysymyksissä kohteliaisuutta:

Jos hyttyset osaisivat puhua, mitä ne sanoisivat?

En tiedä, lähtisinkö lomalla Kreikkaan vai Latviaan.

Antaisin sinulle pusun, jos et olisi syönyt niin paljon valkosipulia.

Auttaisitko minua hieman?

Passiivi

Passiivi voidaan muodostaa kaikista aikamuodoista ja myös konditionaalissa.

PASSIIVI	1.	2.	3.	4.
preesens	mennään			
neg. preesens	ei	mennä		
imperfekti	mentiin			
neg. imperfekti	ei	menty		
perfekti	on	menty		
neg. perfekti	ei	olla	menty	
pluskvamperfekti	oli	menty		
neg. pluskvamperfekti	ei	ollut	menty	

PASSIIVIN KONDITIONAALI	1.	2.	3.	4.
preesens	mentäisi			
neg. preesens	ei	mentäisi		
perfekti*	olisi	menty		
neg. perfekti*	ei	olisi	menty	

Passiivia käytetään silloin, kun tekijä on joku ihminen, mutta ei tiedetä tai haluta sanoa, kuka.

Passiivia **käytetään** silloin, kun tekijä on joku ihminen tai ihmisiä, mutta **ei tiedetä** tai **ei haluta sanoa**, kuka.

Puhekielessä passiivia käytetään *me*-muodon sijasta.